

میلغا وه

قو قحلا تاسر نیبیتو همجرت

ی نار هط ی نیسذ نیسد دمحم دیسد جاد الله قیاً هملاء تر ضد

ی هقف ثحابم باتک

ی نار هط ی نیسد ن یسد دمحم دبسد جاد الله تیا هملاء ترصد مو حرم ی نار نخس ور ش یی هلقم
 نیا رد ناشیا تسا مدیدرگ داریا مئاق دجسم رد یرمق یرجه ۱۳۹۸ هس ناضمر مام رد هک دشاب ی م
 دنا هتخادر پ ملسا هیلع داجسد ماما قوقد هلسر زا ی تمسق همجرتو و نبیبت هب ی نار نخس
 میحرلا ن محرلا الله مسب

ملاسلا هیلع داجسد ماما ملاک رد ، هیلعی عدم ، رشاعم ، راکبیط ، لام ، کیرش ق د
کیار بل معت لا و ، همکدن و د مکحت لا و ؛ هتیر ر صد ن ا و هتیفک باغ ن ا ف ؛ کیرشلا ق د اما و
ع م ل جور ع الله دین ا ف ؛ هرما ن م ن ا ه و ا ز ع امیف هتوخت لا و ، هلام ن م هیلع ظفحت و ، هترظانم ن و د
للهاب لا ا قوق لا و ؛ انواختی م ا م ن یکیرشلا

دشاب رضادرگا و ، ی نک تیا فک ار و اروما و تدنک تیبیرگا : هک تسا نیا و ت کیرش ق د اما و «
 نودب ی نکذل معاهنت دوحی ار هب تکرشرد و ، ی نکذ ی مکد و امکد نودبو ؛ ی نکت اعارم ار و ابناج
 ای دشاب گرزب هک یروما رد و ، ی نک ظفد ار و لام و ؛ شاپ مدرک ی امرظانم و وگتفگ و اب هکنیا
 لا و ؛ دننکذ تنایخ هک ی ماگنه تسا نیکیرش ا بل جور ع دنوادخ تسد نوچ ؛ ی نکذ و اب ی تنایخ کچوک
 » **للهاب لا ا قوق**

لا ن م کسفن ی ل ع ر ثوت لا و ، ههجو ی ف لا ا هففت لا و ، هلدن م لا ا هذخات لا ن ا ف ؛ کللام ق د اما و
للهاب لا ا قوق لا و ؛ هعبتلا ع م امانلا و ع رسحاب عوبتف هیف ل خبت لا و ، کبر ا عا ط ب هیف ل ع ا ف ؛ کدمحی
» اما حق ی که مال تو بر تو دارد این است که: آن مال را بدست نیاوری مگر از راه حلال، و
خرج نکنی مگر در آنجایی که باید خرج کرد؛ و آن مال را ندهی به افرادی که از آن مال استفاده کنند
و تو را بر اعطاء آن مال هم، حمد و ستایش نکنند (زحمت کشیده‌ای و مالی بدست آورده‌ای و برای
افرادی گذاشتی، او را مصرف می‌کنند و برای تو هم حتی از تشکر و حمد خودداری می‌کنند). در
آن مال به طاعت پروردگار خودت عمل کن، و در انفاق بخل موزر که عاقبتش حسرت و ندامت و
عقاب خواهد بود؛ «للهاب لا ا قوق لا و

ن سح ب هتیر ا رسع ت نک ن ا ؛ هتیط ع ا رسوم ت نک ن ا ف ؛ کبلاط ی دلا ک میر ع ق د اما و
ا فیطلا ادر کسفن ع هتندر و لوقلا

رگا : هک تسا نیا (دهاوخی م ار دوخ نید و دنکی م هبلاطم و تزا هک ی سک ن ا) ت راکبیط ق د «
 و ی نکمی ی گدنز جرد و رسع رد ، ی رسع م ، ی ناوتی مذرگا و ؛ ی هدب ار و ا نید دیاب ی زادرپی ی ناوتی م
 زا ار و ابلط و ، نک ی ضار لوق ن س د هب ار دوخ راکبیط و میرغ ن ا ، ی تسین دوخ نید ی ادا ر ب رداق
 ادا ار و ابلط ی ناوتب و ت هک ی ماگنه ات دنک ربص و ، دجنر و تزا هک ی فیطن دینادرگ هب ن ادرگب دوخ
 » . ی نک

هرما ی فی لاعت و کرابت الله ی قنت و ، ه عذخت لا و ه شعت لا و ه رعت لا ن ا ؛ طیخلا ق د و
لوگ ار اهنأ ؛ هک تسا نیا دنراد ترشاعم و مطلاخم و ت ا ب هک ی دارفا و ن اتسود و ا قفر رما اما و «
ی زیهر پد اهنأ رما رد ی لعا ی ادخزا و ، ی نکذ هلید و رکم ، ی نکذ ش غ اهنأ اب ، ی نکذ رورغم ، ی نرذ
» .

لا و ، کسفن ی ل ع هدهاش ت نک ، ا ق د ک یلع ی عدی ام ن ا ک ن ا ف ؛ ک یلع ی ع د ل م ص خ ل ا ق د اما و
ط خ س ت لا و ق ق ر ل ا ر ی ع ه ر م ا ی ف ت ا ت ل ا و ه ب ت ق ف ر ، ا ل ط ا ب ک یلع ی ع دی ام ن ا ک ن ا و ؛ ه ق د ه ت ی ف و ا و ه م ل ط ت
للهاب لا ا قوق لا و ؛ هرما ی ف ک بر

«و اما حق آن کسی که ادعایی بر تو دارد (در خصومت و دعوایی که نزد حاکم شرعی می‌روید
 ادعایی بر علیه تو دارد و حق از تو طلب می‌کند): اگر آنچه را که از تو ادعا می‌کند حق است، بنابراین
 خودت شاهد بر نفس خودت هستی؛ چون خودت فیما بینک و بین الله می‌دانی که او ادعایی که بر تو
 دارد حق است؛ پس بنابراین در این موضوع خودت جواب بر خودت هستی. و مبادا به او ظلم کنی،
 حق او را وفا کن! و اگر آنچه ادعا می‌کند بر تو باطل است، جملات زشت و زنده‌ای از تو سر نرزد؛

با او به رفیق رفتار کن و غیر از رفیق با او رفتار مکن و خدای خود را از او مرنجان (در آن امری که راجع به اوست). «للهاب لا قوقلا و

هَقْد دَحْجَت لا و هَتَلْمَاعُم تَلْمَجَا ، کَاوَعَدِی فَاَقْحُم تَنکَن اَف : هیدعی عَدَتی دِلَا کِمِصْخُ قَد اَمَا و یَوَعْدَلَا تَکَرَّت و هیلَا تَبْت و لَجَوْرَع الله تَیْقَتَا ، کَاوَعَدِی فَاَلَطْبُم تَنکَن اِ و

رکنم و او یراد بلطی قدا ایی لام و از او یراد اعدا و هیلعرب و تهکی مصاخمن آن قدا اما»
نیا یراد یئاعدا و ارب و تهکی تمصذن آن قدا ؛ تموصذل صفی ارب دیوری می عرش مکادش پید و تسا و ابادب و مدنن و تشز ظافلا ارب و نک راتفر لیمج روط هب و ابا ، هی قحُم او عد نیا رد و ترگا : هک تسا و ! نکم راکنا ار و اق د و ریگب ار دوح ق د و نکب ار دوح ق د یاعدا طقف معفار م رد و ! نکم راتفر و زیهر پیدل جورع یادخ زان تروص نیا رد ، (تسیند حیحصت یاوعد) یلطبُم دوحی اوعد رد و ترگا «! نک اوعد کرت و نک هبوت

ملاسلا هیلع داجسد ماما ملاکرد ریغص و ریبک ، حصان و حصنتسم ، ریشم و ریشتم ق د

مُلعین م ی ل ا هَتَدَشْرَا مَلْعَت مَدَن اِ و ، هیدعی ترشأ اسد ایار هلا تمعدن اِ : ریشتمسلا ق د اَمَا و ار دوحی ار رگا : هک تسا نیا دنکی م تروشم و تد ابروما زایرما کیرد هکی سک آن ق د «و ؛ وگب و اهدی نسپی م و ا مرابرد الله نید و کنید امیف اعقاو هچنا و ، و ا هب نک مرانشا نیبی م ی بوخ ی ار و ، دنادی م و ا هکی سک هب نک تیاده و داشرا ار و ، می مهفی منار و ا حلاص و دسری مذ ترکف رگا و «! هدنی ار و ا مرانشسلا بلقم رد هدیجنسو و هدیمهفن

لَجَوْرَع الله تَدِمْد کَفَاوَن اِ و هیلَار نِم کَفَاوِی لا امیف هَمَهْتَت لا ن ا : کیدع ریشملا ق د و یسک اباد (هدنهدی ار نیعی ، ریشم دوشی م و ا و ریشتمی یوشی م و تد) نیکی م تروشم هکی سک زان رگا ، دهدی م هکی یار نآ رد : هک تسا نیا (و تد ریشم ق د) و تد رب سک آن ق د ، نیکی م تروشم هک تشاد ی ضرغ مدرک و ا ا بن م هکی تروشم و داشرا نیا ردی یوگد و نیکندهتم ار و ا دویذ و تدی ار قفاوم «. یروای م اجدار ادخ دم دوقفاوم و ا یار اوتی ار مهرگا و ؛ دادی یار نینچ و هیل ق فرلا و هَمَحْرَلَا کَبْهَدْمَن کِیلُو ، هَحِیصَنَلَا هیلَا ی دَوْتَن ا : حِیصَنَتْسْمَلَا ق د و

تسا نیا ، یروا رد دنکی می یامنهار بلط و دنکی م تحیصن و زردنا و دنپ بلط و تد زان هکی سک « قفر و تمحر اید تحیصن ماگنه رد و ، یوگب و ا هب دسری م ترکف هب هک ار ی عقاو تحیصن آن : هک «. یگدنن و تنوشخ اید هب ، نیکی و ا یلا دار باطم

لَجَوْرَع الله تَدِمْد بَاوَصْلَابِی تَا ن اَف : کَعَمَسَب هیلَا ی غَصْت و کَحَاثَجُه هَلَن یَلْتَن ا : حِیصَانَلَا ق د و لَاف هَمَهْتَلَا اَقْحَتْسَمَن و کِیَن ا ل ا ؛ کَلَذِب هَذِخَاوْتَم و اَطْخَا هُنَا تَمْدَع و ، هَمَهْتَت م و ا تَمَحْر ق فَوِی مَدَن اِ و ! لله اَب لا قوقلا و ل ا د ی ل ع ه ر م ا ن م ع ی ش ب ا ب ع ت

اب و یروایید نیپا و ارب ار دوح تمحر ی اهلاب : هکنیا دنکی م تحیصن ار و تهکی سک آن ق د « تسار ، تسا باوصد دنکی م و ته هب هکی تحیصن آن رگا ؛ نیکی ش وگ ار و ا تحیصن ار ادم و قفر تلاد تمیلام و ار ادم هب حصان آن اید تسیند باوصد قفاوم رگا و ؛ یروای م اجدار ل جورع یادخ دم ، تسا اید دیاب و ، هتشاد یئوس ضرغ مدرکانی یادخ هک ، تحیصن نیا ردی نیکی مذ مهتم ار و ا و نیکی م راتفر دشاب تمهت هنیمز ، هنیمز هکنیا رگم نیکنداریا و ، نیکندهخاوم و ا اوت و . مدرک اطخ و ا هکی رانگب رد دنکی م و ته هب حصان آن هکی تحیصن رد هک هدمآ ش پید ی هنیمز کید (دشاب مهتم نیعی ، تمهت نیاربانید) هب تروص نیا رد ، تسوت ررض رد هک دنکی م ار تحیصن نیا ی ضرغ یور ، تسا مهتم تحیصن نیا «! لله اَب لا قوقلا و ؛ ش اید دوح راکل ا بنند و نیکنانتعا و ا لوق

و مِاصْخَا دِنَع هَتَلْبَاقِم کَرْت و ، کَلْبِق مِلَاسِلَا ی ل ا هَمْدَقْتَل هَلَلَاج و هَبِیْشَل هُرِیْقَوْت : رِیْبِکَلَا ق د و و مِلَاسِلَا ق ح ل ، هَتَمْرَکَا و هَتَلْمَتَا کیدع ل هج ن ا و . هَلْهَجْتَسْت لا و هَمْدَقْت لا و قِیْرَط ی ل ا هَقْبَسْت لا هَتَمْرَد

مرتحم و رَقُومُ ار اهنأ :هك تسانيا (دنرييك و تسانا دايژ ناشنسد هك ى دارفا) گرزب قَد اَمَا و «
 اب ادابم و ؛دنراد وترپ ملاسا رد اهنأ هك ى مَدَقْت و ى رپب تهج هب ، ى يامنبت تشادگرزب و ل لاج و ى رامشب
 اهنأ ى ولج و ، ى ريگذ تقبس اهنأ زان تفر هار رد و !ءارأ فلاتخا و اوعد ماگنھ ى نك و گنگف و هلباقم اهنأ
 و ل هج تبسن ار اهنأ و !وشذ مَدَم ندرک تبصرد اين تفر هار رد اهنأ ى ولج تدوخ و رانگم مدق
 ، رامشب گرزب ار اهنأ و نكل مَحْت دنده ى مل هج تبسن و دنداد ى مل هاج ار و تاهنأ هچرگا و .دند ى مهفد
 » اهنأ تمرح تهج هب و دنراد هك ى ملاسا قَد تهج هب

هُلَاةُ نُوْعَمَلَا و هِبَقُ قُرَلَا و هِيْعَةُ رُتْسَلَا و هِنْعُ وُفْعَلَا و هِمِيْلَعْتِي فِهْتَمَحْر :رِيْعَصَلَا قُد و

و ، ى يامنبر راتفر تمرح قيرط هب اهنأ اب تبيرت و مياعت رد :هك تسانيا ، ل افظا ، نكچوك قَد «
 اهر اكرد و ى نكر راتفر ار ادم و قفر هب اهنأ اب و ، ى ناشويپ ار اهنأ بويء ى ور و ى رذگب اهنأ ى اهاطخ زان
 » ى نك ك م ك اهنأ اب

**داجسد اماما ملاكرد هَمَذ ل هَا و نانا ملسم ، دندك هناسا و دندكرورسم ، لووسمو ل ناس قَد
 ملاسلا هيلع**

هتجاد رِدَق ى اء هُوَاطَعَا :ل ناسلا قُد و

اطعاً و ا هب دراد تجاد هك ى رادقم رب :هك تسانيا تسانيا ل ناس و تسانيا دنمتجاد هك ى سك قَد «
 » ى نك

هُرْدَعْلُ بَقَافِ عَنَمِ نِ ا و هِلْضَفِبِ اَفْرَعَمَلَا و رِكْشَلَابِ اَنَمَلْ بَقَافِ ى طَعَا نِ ا هُنَا :ل وُوسَمَلَا قُد و

هك تسانيا وترپ ، تسانيا لووسم هك س ك ن ا قَد ، ى تشاد ى تجاد و ى درك ل اوس ى سك زان رگا «
 فارثعا و ى راوگرزب و ل ضف هب و ى ريذپ رگش اب و ا زان درك تيانء و ت هب و دروارب ار و ت تجاد رگا
 » ريذپ ار و ا رذء درواينرپ ار و ت تجاد و درك عنم ار و ترگا و ؛ ى نك

هُرِكْشَتْ مَثْ لَأَوَّالْ جَوْزِ اَللهِ دَمَحْتِ نِ ا : ى لَاعَتِ لِه ى شِبْ كَرَسِ نِ مَقُد و

و دنكى موروسم و داشد ار و ت) ادخ ى حاضر ى ارب ى زيچ هب دنكى مل احشوخ ار و ت هك ى سك قَد «
 » ى نكرگشت و ا زان س پس و ى روايد اجب لاوا ار ل جوزء ى ادخ دم :هك تسانيا (تسانيا تبرقش روظنم
ى لاعت و كرابت الله لاق ؛ تَرْصَنَتَا ، رُضِيْ وُفْعَلَا نِ ا تَمْلَعُ نِ ا و ؛ هِنْعُ وُقَعْتِ نِ ا كِءَاسِ نِ مَقُد و

ل ييسن م مهيلع ام كنلوا ف هملظ دعب رصتنا نملو

ندرک و فء هك ى نادى مرگا و ؛ ى نك و فء ار و ا :هك تسانيا دناسرى م ى دب و ت هب هك ى سك قَد «
 مدرک و ت هب هك ى اى دب ن ا و ، ى ريگم و ا زان دوخ قَد و ى نكى م راصتنا ، دراد ررض هنيمن نيا رد
 هك ى ملظ زان دعب دنكى م راصتنا هك ى ناسك ن ا) :ديامرفى م ى لاعت و كرابت دنواخ ؛ ى نكى م هيبنت ار و ا
 قَد دنناوتى م اهنأ و تسين ى لاكشا و تسين ى كاب اهنأ رب - دنريگب دنهاوخى م ار دوخ قَد - هدش اهنأ هب
 » دنريگب ار دوخ

مُهَحْلَاصَتِسا و مِهْفَلَاتِ و مِهْنِيْسَمِبُ قُرَلَا و مِهْبِ اَمَحْرَلَا و مِهَلَا اَمَلَسَلَا رَامَضِ :ك تَلَم ل هَا قُد و
ن ا و ، ك سَفِنَلْ هَرِكْتِ اَم مِهَلْ هَرِكْتِ و ك سَفِنَلْ بَحْتِ اَم مِهَلْ بَحْتِ نِ ا و مِهْنَعِ ى دَلَا ا ف ك و مِهْنِيْسَحْمُ رُكْشِ و
ك دِلَاوَا اَلْزِ تَمْبُرُ اِعْصَلَا و ك مَا اَلْزِ تَمْبُ مَهْرُ نَاجِعِ و كِيْخَا اَلْزِ تَمْبُ مِهْنَابِشِ و كِيْبِيَا اَلْزِ تَمْبُ مِهْخُوَيْشِ نِ و كِي
تَلَم ل هَا قُد ؛ دنكيرش دناسنا اب نيا و تَلَم ر د هك نانا ملسم ى نعت تَلَم) دوخ تَلَم ل هَا قُد ا م ا «

تملاست تدوخ ل د رد اهنأ ى ارب :هك تسانيا (ى تسين و ى تسه س امت رد اهنأ اب هك ى نانا ملسم قَد ، دوخ
 قفر دنناسرى م ى دب و دنكى م هئاسل و ت هب هك ى دارفا ن ا هب و ؛ ى نك تمرح اهنأ هب و ى نك بلط تبفاع و
 اهنأ زان دارفا و ؛ ى نك حلاصا ار اهنأ ى اهر اكو و ، ى نك ترشاعت تبجم و ت فلأ هب اهنأ اب و ى نك ار ادم و
 و ، ى رادرب اهنأ زان تيزا و ت لزم و ى راتفرگ و ى روايد اجب ار اهنأ ركش دنكى م ناسحا و ت هب هك
 دسرب اهنأ هب و ت تيزا و رازا هك ى رانگم

راوگان و موركم اهنأ ى ارب و ى دنسپى م تدوخ ى ارب هك ار هچنأ ى دنسپب اهنأ ى ارب :هك نيا رگيد و
 ى رادى م موركم تدوخ سفن ى ارب هك ار هچنأ ى رادب

ردار بۀ لُزَنَم بۀ ار اهنأ ناناوج و ،دنتسه و تَن اَر دپ لُزَنَم بۀ اهنأ خویش و اهدر مریب :هکنأ رگید و دلاوا لُزَنَم بۀ ار اهنأ راعص و ناکدوک و ی نادب دوخ رد املُزَنَم بۀ ار اهنأ ریپ ی اهنز و ی نک ی قَلت دوخ «ی نادب دوخ

وَبِهَعْبَلْ جَوْرَءَ لَّهِ اَوْ فَوَامْ مُهْمَلْطَتَا لَا و ،مُهْنِمَلْ جَوْرَءَ اَللهِ لِبِقَا مِ مُهْنِمَلْ بَقْتَنَا :بَتَمْنَلَا لَهَا قَد و
هتشدگ ن اربمایب و ادخ بۀ لثاق ،دنباتکل ها ی لو دنتسین املسم هک ی دارفا ی نعی) هَمَذَلْ هَا قَّ حَامَا»
اب ،دنتک ی گدنز امش ت کلمم رد هک) مدرکل وبق اهنأ ز ا ل جَوْرَءَ دِنَوَا دَخ هک ار هچنأ :هک ت سا نیا (دنتسه و ،ن دادن ماجنا ی راهج ت یصعم و ،کوخت شوگ ن تخورفند و بارشدن تخورفند و هیزج ن داد طیارشدن آ ،دوخر ازا و متسد دروم رگید و دینکل وبق اهنأ ز ا امش مه ار نیا (ملاسا تلود بۀ هیزج و جارخن تخادرپ «دنتکی م اقول جَوْرَءَ دِنَوَا دَخ دِهَع بۀ هکی ماگنھ ؛دیهدن ر ارقه ار اهنأ

دوخ ،ن اشباحصا ز ا ی کی ی ارب ملاسلا هیلع نیدباعلا نیز ماما ترصد هک دوب ی قوقد ملاسر نیا رگا نوچ ؛دش مامت ،میتشدگ و میدرک انعمل امجا و حذ بۀ ام و .دنداتسرف و دندومرف موقرم ترصد ن آ نایب عضو ز ا و دیشکی م ازارد بۀ نخس ،بوخ مینک تبحص میتساوخی م تارقف نیا ز ا کیر ه یور¹ .میدشی م ج راخ دوب ل ناسم ن تفگ ن امه ر ب انب هک ام س لاجم

¹ هیلع داجسد ماما قوقلا ملاسر ن و ماریب هیلع الله ن اوضر ی نار هط هملاع موحرم تانایب ن و ماریب رتشیب علاطا تهج .مود س لاجم ،20ص ،ی هقف ثحابم باتک بۀ دوش عوجر ملاسلا